

Stockholms
stad

Bilpooler och bildelningstjänster i Stockholm 2021

Januari 2022

Utgivare: Miljöförvaltningen Stockholms stad

Kontaktperson: Helene Carlsson; helene.carlsson@stockholm.se

Konsult: Sweco: Anders Schweitz, Therese Silvander

Omslagsfoto: Niklas Damell

Innehåll

Inledning	4
Uppdraget.....	4
Syfte	4
Metod	4
Kategorier av bilpooler	6
Utveckling i Stockholm.....	7
Befintliga aktörer	7
Utvecklingen under 2021	8
<i>Fasta bilpooler.....</i>	<i>8</i>
<i>Analys – antal boende inom 400 meter från bilpoolsplats med stationära poolbilar</i>	<i>9</i>
<i>Friflytande bilpooler.....</i>	<i>10</i>
<i>Peer-to-peer bildelning.....</i>	<i>11</i>
<i>Parkering.....</i>	<i>12</i>
<i>Bilpoolsplatser inomhus eller utomhus?</i>	<i>12</i>
<i>Ambitioner för att utveckla verksamheten under 2022.....</i>	<i>13</i>
<i>Potential för fler bilpoolsbilar</i>	<i>13</i>
<i>Övriga kommentarer och medskick till Stockholms stad från aktörer inom bilpools- och bildelningstjänster.....</i>	<i>13</i>
Slutsatser	15

Inledning

Uppdraget

Miljöförvaltningen i Stockholms stad följer sedan 2012 utvecklingen av bilpooler och bildelningstjänster inom staden. I studien ingår bland annat att titta på hur många bilar som finns tillgängliga för allmänheten. Dessutom analyseras kommuninvånarnas närhet till bilpoolsplatser. Det har gjorts som en geografisk analys med syfte att visa hur många personer som bor inom 400 meters radie från en bilpoolsplats med stationära poolbilar.

Vidare har frågor ställts till de olika bilpoolsaktörerna huruvida de föredrar uppställning av bilar inomhus eller utomhus, hur de parkerar och hur deras ambitioner ser ut för att utveckla verksamheten under 2022.

Uppdraget har utförts av Sweco.

Syfte

Studien syftar till att ge en övergripande bild över utvecklingen av bilpooler och bildelningstjänster i Stockholm genom presentation av nuläget och utveckling över tid.

Metod

De olika aktörerna inom bilpools- och bildelningstjänster har kontaktats via e-post och telefon med önskemål om uppgifter om:

- Antal öppna samt halvöppna poolbilar inom Stockholms stads kommungräns
- Antal aktiva medlemmar bosatta inom Stockholms stads kommungräns
- Placering av poolbilarna (kallas senare bilpoolsplatser)
- Var fordonen parkeras, om det är hos privata fastighetsbolag, bostadsrättsföreningar, kommunala bostadsbolag eller fastighetsbolag, Stockholm Parkering, annat parkeringsbolag eller annan lösning
- Om parkering inomhus eller utomhus föredras
- Hur ambitionerna ser ut för att utveckla verksamheten under 2022
- Om Stockholms stad kan påverka aktörernas utbud av poolbilar genom att ordna fler bilpoolsplatser för uthyrning till marknadsmässiga priser samt agera för att öka medvetenheten om bilpoolsalternativ.

Vissa aktörer var inte villiga att redovisa antalet aktiva medlemmar, vilket delvis har motiverats av konkurrensskäl. På grund av stort bortfall i svar om medlemmar redovisas inte det i rapporten.

Det är viktigt att beakta att siffrorna bygger på aktörernas egna uppgifter.

En mindre aktör har överhuvudtaget inte medverkat i sammanställningen, för denna aktör har information hämtats från aktörens hemsida.

Inom studien har antalet boende inom 400 meters radie från en fast bilpool tagits fram i GIS-programmet ArcMap. Metoden redovisas i bilaga 1.

Kategorier av bilpooler

Det finns tre typer av bilpooler tillgängliga för allmänheten i Stockholm:

1. Fasta bilpooler

Fasta bilpooler kallas även för stationära bilpooler och innebär att fordonen är knutna till parkeringsplatser där kunden hämtar och lämnar fordonet. Det kan finnas flera bilar stationerade på samma bilpoolsplats. Fordon kan förbokas i god tid innan det ska användas. Bilen hämtas och lämnas på samma plats.

Stationära bilpooler erbjuds i Stockholm av M, Kinto Share, Bilpoolen.nu, Elbilio, Stockholms Bilpool och Move About.

2. Friflytande bilpooler

Med friflytande bilpool avses att en hemmazon har definierats inom vilken bilen kan hämtas och lämnas varsomhelst. Det finns endast en aktör som erbjuder denna tjänst i Stockholm i nuläget och det är Aimo Share. Bilen kan inte förhandsbokas med längre framförhållning än 15 minuter. Den hämtas på ett ställe och får lämnas på valfri annan plats inom hemmazonen så länge det är gatuparkering, eller på annan av företaget godkänd parkeringsplats inom eller utanför hemmazonen, annan. Bilarna får dock köras varsomhelst under bokningen, det vill säga även utanför hemmazonen.

3. Peer-to-peer bildelning

Detta är en lösning med privat bildelning med hjälp av ett plattformsföretag som sköter förmedling och betalning. Kunden och uthyraren gör upp om hur, var och när bilen ska hämtas och lämnas. Det finns ett relativt stort antal bilar med god geografisk spridning inom staden. Vissa bilar hyrs dock ut sparsamt.

Uthyrningen sker utifrån kriterier som uthyraren har definierat. Som ett exempel kan en uthyrare välja att inte hyra ut sin bil till personer under en viss ålder. Plattformar för privat bildelning som har bilar i Stockholm är GoMore och Snappcar.

Utveckling i Stockholm

Befintliga aktörer

Tabell 1. Aktörer som erbjuder bilpools- eller bildelningstjänster

Aktör	Kommentar
M	Fast bilpool som ägs av Volvo och introducerades under hösten 2019 i Stockholm för att ersätta Sunfleet. Olika modeller med olika drivmedel från Volvo och Polestar erbjuds.
Bilpoolen.nu	Fast bilpool. Drivs av Bilpoolen AB. Har funnits i ett antal år i Stockholm.
Stockholms bilpool	Fast bilpool. En ekonomisk förening som bildades 1998 och har ett mindre antal bilar i Stockholm och Solna. De är med i samarbetsföreningen Bil.Coop tillsammans med ett dussin andra bilpooler i Sverige och Norge.
Move About	Fast bilpool Move About AB fokuserar på elbilar och etablerade sig hösten 2015.
Elbilio	Fast bilpool. Elbilio AB, dotterbolag till Mobility46, fokuserar på elbilar och har funnits sedan 2018. Elbilio är i första hand till för organisations- och företagskunder men har även ett fåtal poolbilar öppna för privatkunder i Stockholm.
KINTO Share	Fast bilpool som ägs av Toyota. Bildelningstjänsten presenterades första gången 2018 och etablerades i Stockholm under 2020. Olika modeller med olika drivmedel från Toyota erbjuds.
Aimo Share	Friflytande bilpool. Företaget erbjuder 100 % elbilar. Aimo har en "Homezone" som täcker en del av Stockholm Stad samt delar av Solna och Sundbyberg, vari fordonen kan hämtas och lämnas. Bilarna laddas på så kallade laddgator samt "hotspots", som är parkeringsplatser med laddmöjlighet reserverade för Aimo. Hotspots finns runt om i Stockholm. Aimo drivs av japanska Sumitomo och har Stockholm som sin första och hittills enda etableringsort.
SnappCar	SnappCar är en plattform för peer-to-peer bildelning som etablerades i Sverige vintern 2015 då företaget tog över det svenska startup-företaget Flexidrive som bedrev samma typ av tjänst. Snappcar startades i Nederländerna och finns nu i fyra länder.

Aktör	Kommentar
GoMore	GoMore erbjuder en plattform för samåkningstjänster och peer-to-peer bildelning. GoMore etablerade sig i Sverige år 2014. GoMore startades i Danmark år 2005 och finns nu i fem länder.

Antal bilar för de olika typerna av bildelning som finns i Stockholms stad redovisas i Tabell 2. Antalet användare redovisas inte för någon typ av bildelningstjänst på grund av svårigheter att få in dessa uppgifter från bilpoolsföretagen.

Tabell 2. Typer av bildelning i Stockholms stad och antal bilar.

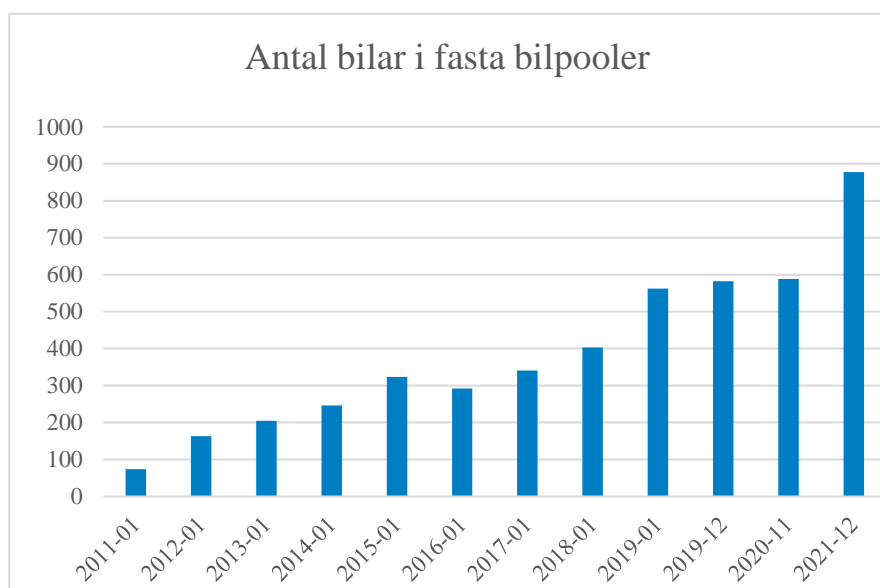
Typ av bilpool	Antal bilar
Fast	878
Friflytande	260
P2P	1234

Utvecklingen under 2021

Fasta bilpooler

Under 2021 ökade antalet bilar i de stationära bilpoolerna med nästan 50 procent. Utvecklingen fram till år 2021 redovisas i

Figur 1. Stapeldiagrammet visar att antalet bilar i fasta bilpooler har ökat stadigt sedan 2011. Under 2021 ökade antalet med 50 procent efter att ha legat ganska stilla under de tre föregående åren.

Figur 1. Stapeldiagrammet visar att antalet bilar i fasta bilpooler har ökat stadigt sedan 2011. Under 2021 ökade antalet med 50 procent efter att ha legat ganska stilla under de tre föregående åren.

Ökningen har framförallt skett genom tillskott av flera fordon på platser där bilpool redan finns men även på nya platser i innerstaden

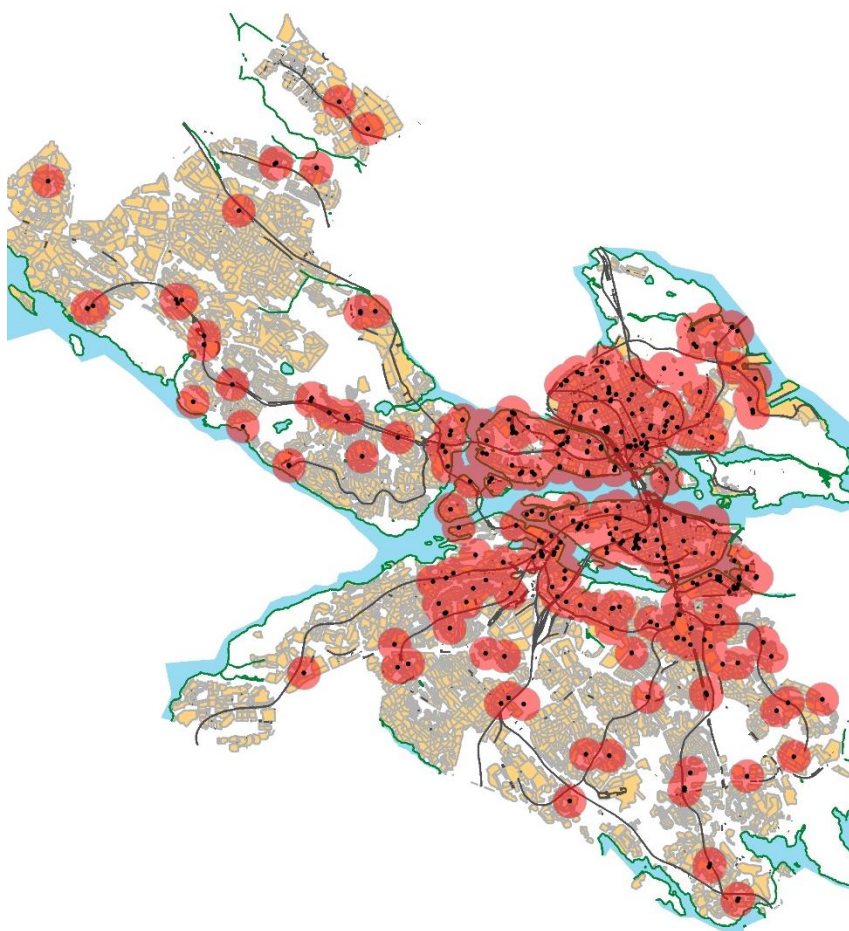
Enstaka nya bilpoolsplatser uppstår längre ut från centrum till exempel i samarbete med kommunala bostadsbolag och som resultat av gröna parkeringstal i nybyggen, se Tabell 3.

Tabell 3. Tillkomna bilpoolsplatser i ytterstaden under 2021.

Adress	Stadsdel
Blackebergsbacken 35-47	Blackeberg
Blackebergsvägen 116	Islandstorget
Blomsterkungsvägen 116	Hässelby
Bägersta Byväg 1	Enskedefältet
Spånga stationsväg 65	Spånga
Stora Mossens Backe 12	Stora Mossen
Fogdevägen 49	Bagarmossen

Analys – antal boende inom 400 meter från bilpoolsplats med stationära poolbilar

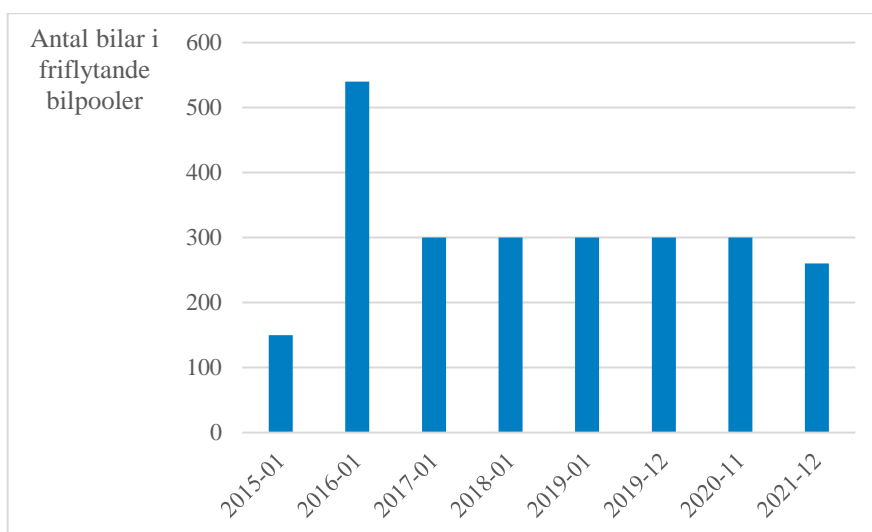
Fel! Hittar inte referenskölla. illustrerar placering av stationära poolbilar med svarta punkter och röda cirklar som markerar 400 meters radie från respektive bilpoolsplats. I december 2021 bor 55 procent av Stockholms invånare inom 400 meters radie från en fast bilpoolsplats. Detta är en ökning från november 2020 då 52 procent av befolkningen bedömdes ha högst 400 meter till en bilpoolsplats. Förklaringen till detta är framför allt tillskottet av nya bilpoolsplatser i områden där det inte fanns sådana tidigare.

Figur 2 visar en karta över Stockholm. Platser där det finns bilpool är markerade med svarta punkter. Röda cirklar markerar en radie på 400 m runt bilpoolsplatserna. Kartan visar tydligt att bilpoolstätheten är störst i innerstaden och närförort att det även finns bilpoolsbilar utmed tunnelbanenätet.

Friflytande bilpooler

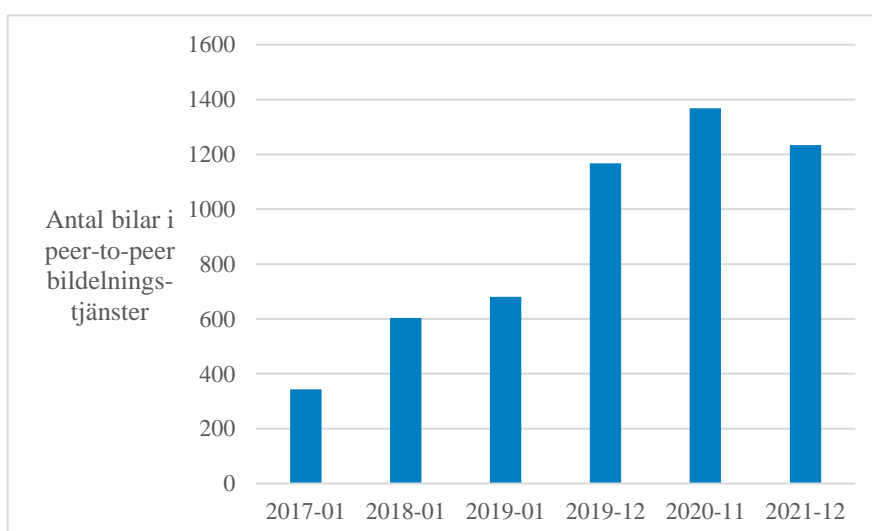
Under 2021 minskade antalet bilar i friflytande bilpooler något, från 300 till 260, se **Fig 3**. Detta förklaras med att Aimo Share, som är den enda aktören inom detta område, i viss mån laborerar med gränserna för sitt verksamhetsområde.

Figur 3 Stapeldiagrammet visar att antalet friflytande bilpoolsbilar har varierat över tid, främst beroende på att bilpoolsföretag tillkommit respektive upphört med verksamhet i Stockholm. Flest bilar fanns 2016 innan Car2Go lämnade Stockholm. Under 2021 minskade antalet friflytande bilpoolsbilar ytterligare något i Stockholm.

Peer-to-peer bildelning

Antalet tillgängliga bilar inom peer-to-peer bildelning har legat på liknande nivåer under de tre senaste uppföljningarna, se **Fig 4**. Aktörerna har inte lämnat ut några uppgifter om antalet aktiva användare, men en av aktörerna har vid en tidigare bilpoolsinventering uppgivit att en rimlig schablon kan vara att en bil genererar ca tio användare.

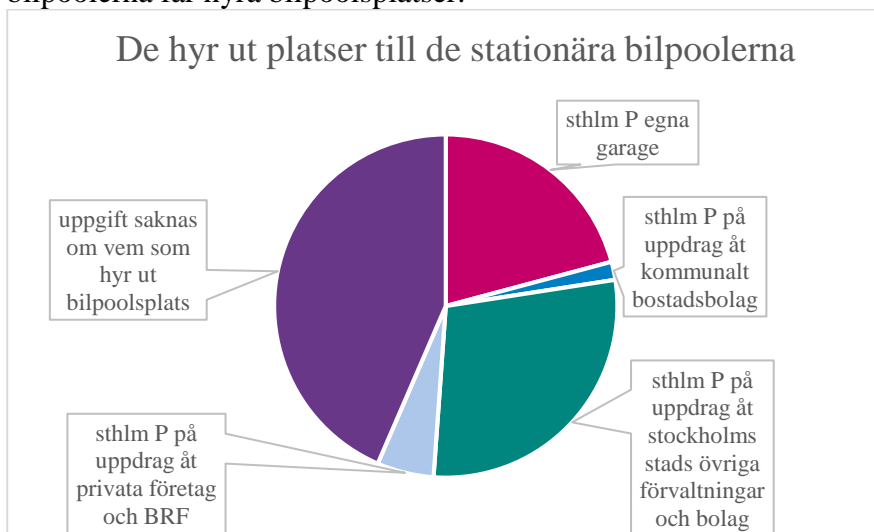

Figur 4 Stapeldiagrammet visar att antalet privata bilar på peer-to-peer plattformar i Stockholm har ökat stadigt till och med 2020. 2021 sjönk antalet privat delade bilar något.

Parkering

Aktörerna har tillfrågats vilken lösning de använder för parkering. Fyra av de sju aktörer som erbjuder en fast eller friflytande bilpoolslösning har svarat. Undersökningen fick dock inte ihop tillräckligt heltäckande uppgifter om var bilpoolsaktörerna hyr sina bilpoolsplatser.

Istället redovisas en bild från Miljöförvaltningen. Bilden visar hur många bilpoolsplatser som Stockholm Parkering hyr ut och vem som i grunden äger dessa platser, det vill säga bidrar till att bilpoolerna får hyra bilpoolsplatser.

Figur 5: Pajdiagrammet visar vem som äger de parkeringsplatser som hyrs ut till bilpoolsföretag via Stockholm Parkering. Totalt sett hyr stadens bolag och förvaltningar ut över 400 bilpoolsparkeringar och förmedlar dessutom ytterligare ett antal på uppdrag av privata fastighetsägare. Med utgångspunkt i antalet fasta bilpoolsbilar kan slutsatsen dras att andra än Stockholms stad hyr ut nästan lika många bilpoolsplatser.

Stockholm parkering hyr ut nästan 500 parkeringsplatser till bilpoolsföretag. Det motsvarar parkeringsplatser till drygt hälften av de stationära poolbilarna. 187 av de uthyrda platserna finns i garage som Stockholm Parkering äger själva, och ytterligare 260 i garage och på ytparkeringar som förvaltas av Stockholm parkering på uppdrag av andra förvaltningar och bolag inom Stockholms stad.

Bilpoolsplatser inomhus eller utomhus?

Tre av aktörerna har svarat på frågan om de föredrar uppställning inomhus eller utomhus.

Den första aktören menar att i och med att de arbetar med öppna och publikt tillgängliga bilpooler så vill de att användarna ska ha tillgång till bilarna dygnet runt, oavsett veckodag. Om detta innebär carport, parkeringsdäck, parkeringshus eller liknande spelar inte så stor roll. Det viktigaste är att det är lätt att komma fram till bilen.

Den andra aktören menar att vad de föredrar beror på platsen men generellt är stor och lättillgänglig garageplats att föredra. En nackdel med parkering i garage är dock att parkeringsplatserna ofta är små och svåra att parkera i, speciellt då många av kunderna inte är vana bilförare. Smala körbanor in i och ut ur garaget samt snäva garageportar är en nackdel. Det är även en nackdel om bilen står långt in eller långt ner i garaget. Vidare menar aktören att det är fördelaktigt att ha bilarna inomhus under vintertid, med tanke på snö och is. Då blir det färre problem med laddning, enklare att rengöra bilarna och kunden slipper skrapa bort is från vindrutan. Slutligen är en fördel med att ha bilarna utomhus att bilarna syns för allmänheten och att det ofta är enkelt att köra in/ut från platsen.

Den tredje aktören föredrar utomhusparkering då det förenklar för deras kunder att hitta en bil snabbt och smidigt. En annan aspekt som väger upp är mottagningen för bilarnas och kundernas mobiltelefoner. Det är tyvärr dålig täckning i ett flertal garage i Stockholm och aktören arbetar nära med parkeringsbolag för att försöka få fler "repeatrar" som förstärker mottagningen i dessa garage.

Ambitioner för att utveckla verksamheten under 2022

Fyra av aktörerna har svarat på denna fråga. Vårt att nämna är att en av aktörerna ska fokusera på att lansera fler bilpooler hos bostadsrättsföreningar och i nyproduktion. En annan aktör har ambitioner att börja erbjuda fler medlemskapsnivåer och att utöka vagnparken utifrån efterfrågan.

Potential för fler bilpoolsbilar

Aktörerna fick även frågan hur deras möjlighet att öka antalet poolbilar påverkas av om Stockholms stad kan ordna fler platser för uthyrning till marknadsmässiga priser samt agera för ökad medvetenhet om bilpoolsalternativ

Två av aktörerna har svarat på denna fråga. Mest noterbart är att en av aktörerna ser en möjlighet att utöka med ett större antal bilar. Aktören menar att den ständigt letar efter bilpoolsplatser med laddningspunkter med bra laddeffekt.

Övriga kommentarer och medskick till Stockholms stad från aktörer inom bilpools- och bildelningstjänster

En aktör menar att det skulle behövas subventioner för priset på parkering för att en märkbar utökning av bilpooler ska kunna ske.

Den friflytande aktören önskar att staden ser över kostnader för parkering för bilpoolsbilar på gatumark. Denna kostnad är enligt aktören deras största flaskhals.

En annan aktör har som medskick att de har ambitioner att expandera utanför tullarna, då de ser en stark efterfrågan där. De avser främst närförorter i Söderort.

Slutsatser

2021 har likt 2020 varit ett exceptionellt år med kraftigt förändrade resvanor och färre tjänsteresor på grund av Corona-pandemin. Vid 2020 års uppföljning kommenterade bilpoolsaktörerna i generella ordalag att de upplevde en ökning eller kraftig ökning av bokningarna hos privatkunder och en i princip död företagsmarknad på grund av pandemin. Likaså sades bilpoolsanvändningen ha förändrats till fler och kortare lokalresor och färre långresor.

Den största och mest betydelsefulla förändringen under 2021 är den stora ökningen av antalet stationära bilpooler. Kinto Share har nästintill tredubblat det antal platser som tjänsten återfinns på jämfört med november 2020.

Antalet bilar som erbjuds privat genom, peer-to-peer bildelning har legat på liknande nivåer under de tre senaste uppföljningarna.

Antalet bilar i Stockholm hos Aimo, den friflytande bilpoolen, minskat något. Aimo har under året experimenterat med var de verkar och har bland annat expanderat till Södertälje.

Samtidigt ska man inte stirra sig blind på antalet fordon, lika viktigt är att aktörerna säger sig ha fokuserat på att nå en bättre nyttjandegrad av fordonen.

Det faktum att inte alla aktörer har svarat på flera av utskickade frågorna gör det vanskligt att bedöma hur användningen i Stockholm varit under 2021 liksom hur aktörerna satsar inför framtiden. Det är dock värt att notera att av de som har besvarat frågor om framtiden säger sig en av de större aktörerna vara intresserad av att expandera kraftigt om staden kan bidra med att hitta p-platser att hyra.

Den geografiska analysen visar att stockholmarnas närhet till fasta bilpooler har ökat något under det senaste året. I november 2020 bodde 52 procent av Stockholms invånare inom 400 meters radie från en bilpoolsplats och i december 2021 var den siffran 55 procent.

Bilpoolsaktörerna fokuserar fortfarande till stor del på innerstad och närförort, även om det gradvis uppstår nya bilpoolsplatser i ytterstaden.

Utifrån svaren från bilpoolaktörerna kan följande slutsatser om vad staden kan göra för att öka bilpoolstillgången för stockholmarna och underlätta för bilpoolsaktörerna:

- Öka uthyrning av p-platser till bilpoolsföretagen i såväl garage som utomhus

- När bilpoolsplatserna är i parkeringshus och parkeringsgarage: placera bilpoolsplatser så att det är så lätt som möjligt att ta sig in och ut, bland annat med tanke på att vissa användare inte är så vana bilförare
- Förbättra mobiltäckning i parkeringshus och parkeringsgarage
- När bilpoolsplatserna är utomhus: förlägg dem i väl synliga lägen.

Bilaga 1

GIS-analys med syftet att få fram andelen invånare som bor inom 400 meters radie från en bilpoolsplats har gjorts med följande metod i programmet ArcMap:

4. Stockholms stad är uppdelat i små enheter som kallas basområden. Insamling har gjorts av befolkningsmängd per basområde.
5. Befolkningstäthet per basområde beräknas.
6. Plottning av punkter för respektive bilpoolsplats utifrån koordinater som har erhållits på websidan hitta.se, efter sökning på adresser. Varje punkt motsvarar en bilpoolsplats. Adresserna har aktörerna mejlat eller så kommer de från aktörernas webbplatser.
7. Användande av funktionen ”buffer” för att skapa ett lager med cirklar med 400 meters radie runt varje bilpool. Samtidigt hanteras överlapp genom funktionen DISSOLVE TYPE LIST.
8. Funktionen ”intersect” används för basområden och buffertområden för att få fram vilka delar av basområdena som ligger inom 400 meters radie från en bilpool.
9. Befolkningsmängd, utifrån befolkningsdensitet, för segmenten som erhållits under punkt 5 beräknas. Därefter summeras befolkningsmängden för alla sådana segment. Ett antagande har gjorts att befolkningen är jämnt fördelad inom respektive basområde. Så är det inte riktigt i verkligheten och därmed finns en viss felmarginal i analysen.